

Voynichův manuscript

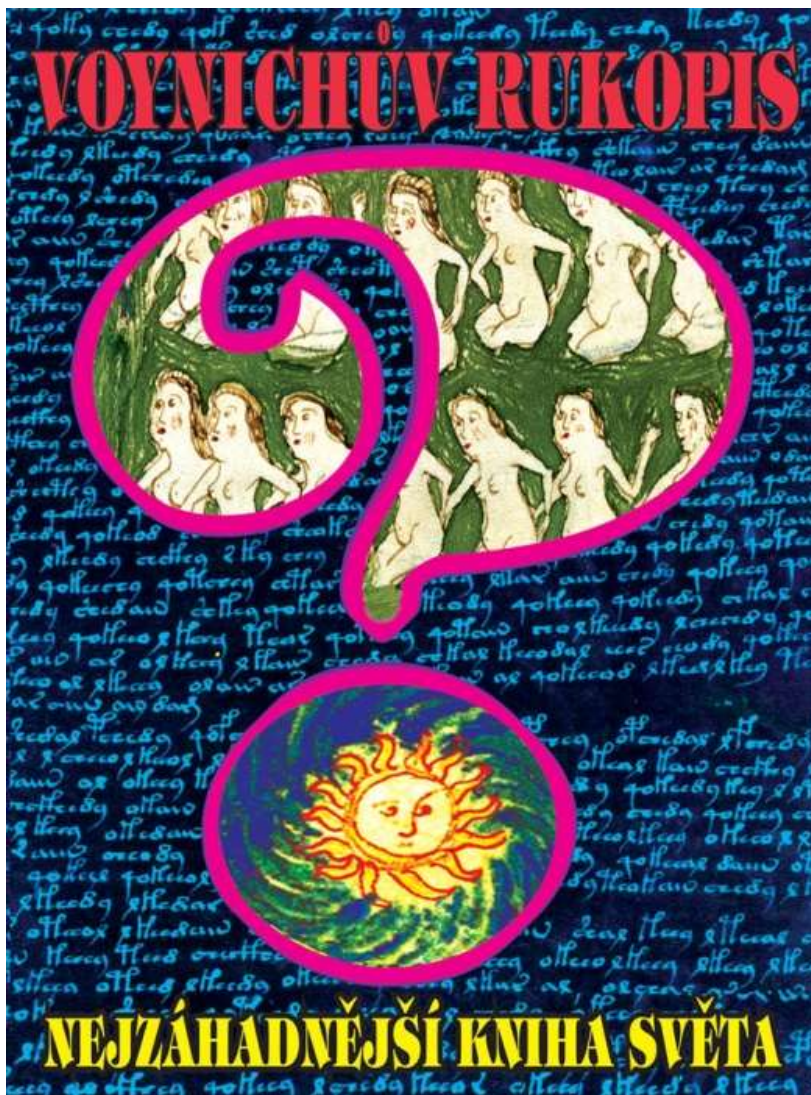
*Lekce pro mírně
pokročilé*

Josef Purkrt

<http://brbl-dl.library.yale.edu/>

Voynich Manuscript Cipher Manuscript

Call Number:	Beinecke MS 408 (Request the physical item to view in our reading room)
Rights:	More about permissions and copyright We welcome any additional information you might have. If you know more about an image on our website or if you are the copyright owner and believe we have not properly attributed your work, please contact us .
Collection:	General Collection, Beinecke Rare Book and Manuscript Library, Yale University
Extent of Digitization:	Complete work digitized.
Curated Collection:	Medieval and Renaissance The Medieval Book Voynich Manuscript
Object ID:	2002046

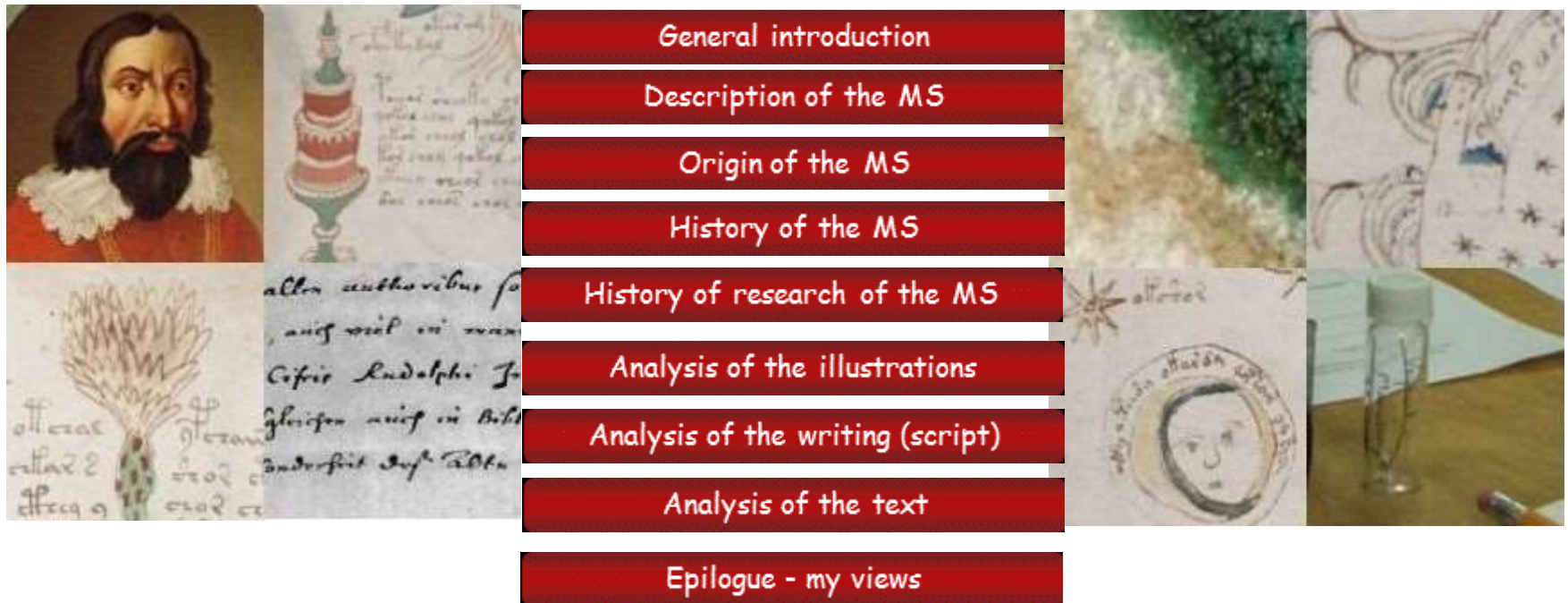

Nakladatelství:	CAD PRESS
Rok vydání:	201211
Počet stran:	176
Rožměr:	240,0x175,0x25,0 mm
Úprava:	265 stran obr. příl. : barev. ilustrace , portréty, faksim.
Hmotnost:	0,952kg
Jazyk:	česky
Vazba:	Pevná bez přebalu lesklá
ISBN:	978-80-88969-60-0
EAN:	9788088969600

Kniha: Voynichův rukopis aneb Nejzáhadnější kniha světa

První faksimilní vydání nejtajemnější knihy světa, Voynichova rukopisu, jenž mnozí odborníci považují za Svatý grál historické kryptografie (a který inspiroval i Dana Browna k jeho bestselleru ...)

<http://www.voynich.nu/index.html>

[VOYNICH 100 Event at Villa Mondragone](#)

[Copyright René Zandbergen, 2004 - 2013](#)

[Note from the author \(29/10/2013\)](#)

Date:	s. XV ^{ex} -XVI [?] [end of the 15th or during the 16th century(?)]
Subjects:	Botany Bacon, Roger, 1214?-1294 Rudolf II, Holy Roman Emperor, 1552-1612 Dee, John, 1527-1608 Kronland, Johann Marcus Marci von, 1595-1667 Kircher, Athanasius, 1602-1680 Voynich, Wilfred Michael, 1865-1930

Lidé a instituce nezpochybnitelně spjatí s VM

Současnost	<i>položka MS 408 v Beinecke Rare Book and Manuscript Library of Yale University</i>
1969	<i>Yale University v USA</i> - rukopis darován H. Krausem.
1961	<i>Hans P. Kraus</i> – newyorský antikvář koupil od A. Nillové.
1960	<i>Anne M. Nillová</i> – sekretářka Voynichů, zdělila po E.Voynichové.
1930	<i>Etherled (Ethel) Lilian Voynichová</i> zdělila po manželovi.
1911-12	<i>Wilfrid M. Voynich</i> (1865-1930, číst Vojnič, původně <i>Michal Habdank-Wojnicz</i> narozen v západolitevském městečku Telšiaj, tehdy součást carského Ruska) americký obchodník s knihami a sběratel získává VM.

Lidé a instituce prokazatelně spjatí s VM - 1

asi 1680 *Jesuitský řád*, posléze Jesuitská universita ve vile Mandragore (Frascati blízko Říma) VM však není v katalozích, dle vloženého listu papíru byl určitý čas snad od roku 1870 v soukromé knihovně generála řádu Petrus Beckxe (1795 – 1887).

1665(6?) *Athanasius Kircher* (1602-1680) – jezuitský kněz, vědec, dostává VM od Marků.

asi 1655 *Dr. Johannes Marcus Marci z Kronlandu* (jinak též *Jan Marek Marků*, 1595 - 1667) – teologie, filosofie, vědec (optika,..), studium u jezuitů, zdědil po Barešovi.

před 1637 *Jiří Bareš* (též *Georgius Baresch, Georgius Barschius Sinkoviensis, Barš, Barč*, ?1585 spíše 1590 až 1595 - ?1655 až 1666) – alchymista, lékař (?), vlastnil VM. Snad správně Handsch, synovec Georga Handsche dle teorie K. Dudka.

Lidé a instituce prokazatelně spjatí s VM - 2

mezi tím *Doktor Rafael Míšovský ze Sebuzína a Herštejna* (1580-1644), původní jméno *Soběhrd* si změnil později na Míšovský – právník, spisovatel, konfiskace majetku protestantů. Zdroj informací o rukopisu pro Marků, není jisté zda jej vlastnil a jak dlouho.

před 1618 *Jakub Horčický z Tepence* (1575 – 1622), *Jacobus Horczicky de Tepenec*, též zvaný *Sinapius* - z antického názvu pro hořčici – lékárník, botanik, experimentátor, praktik, studium (původně kuchtík) a podpora jezuitů. Jeho podpis na 1.straně byl vymazán.

1421	střed	<i>výroba pergamenu</i> , na němž je napsán VM dle měření
1404 – 1438	95%	C14, provedeno Gregem Hodgkinsem na Universitě
1300 – 1600	99%	v Arizoně.

Lidé a instituce, kteří jsou neprokazatelně spojováni s VM

Rudolf II - český král a římský císař (1552-1612)

Dr. John Dee (1527-1608) – matematik, astronom, astrolog, královský kouzelník, špión

Edward Kelly (1555- 1597?, vlastním jménem Edwarda Talbota) – alchymista, medium, šarlatán?

Leonardo da Vinci (Leonardo di ser Piero da Vinci (toskánsky Lionardo, 15.5.1452 Anchio u Vinci – 2.5.1519 Le Clos Lucé u Amboise) – geniální renesanční polyhistor: malíř, sochař, architekt, přírodovědec, hudebník, spisovatel, vynálezce.

Jan z Lazu (Johann von Laaz, Ioannis Lasnioro, Laznioro či Johannes Lassnior *1399?) – autor prvního známého alchymistického spisu v češtině Cesta spravedlivá v alchymii (1448, tiskem 1457). Někteří badatelé ztotožňují VM s jeho ztraceným spisem Aurum luttini neboli Zlato-bláto.

Roger Bacon (1214?-1292) – matematik, profesor, vědec, františkán

Kathaři

Mimozemšťané

atd. atd.

Type of Resource:	mixed material
Description:	Parchment. ff. 102 (contemporary foliation, Arabic numerals; not every leaf foliated) + i (paper), including 5 double-folio, 3 triple-folio, 1 quadruple-folio and 1 sextuple-folio folding leaves. 225 x 160 mm.
Abstract:	Scientific or magical text in an unidentified language, in cipher, apparently based on Roman minuscule characters. See the Database of Archival Collections and Manuscripts for more information.
Physical Description:	1 vol. color illustrations 23 x 16 cm. (binding)

Popis:

Pergamen. číslovaných listů 102 (soudobé očíslování listů, arabské číslice; ne každý list očíslován) + 2 vložky (papír), včetně 5 dvojlistů, 3 trojlistů, 1 čtyřlistu a 1 šestilistu skládaných na velikost listu 225 x 160 mm.

Souhrn:

Vědecký nebo magický text v neidentifikovaném jazyce, v šifře, zřejmě založený na písmenech římské minuskuly. Pro více informací podívejte se na databázi archivní kolekce a manuscriptů.

Fyzický popis:

1 sv.

barevné ilustrace

23 x 16 cm. (svázaný)

Šifrování a kódování

Kódování:

Přeměna, transformace, šifrování signálů.

Převádění informace z jednoho systému znaků do jiného systému znaků.

Šifrování:

Zakódování sdělení za účelem znepřístupnění třetí straně, využití klíčů.

Algoritmus, který vytvoří z otevřeného textu zašifrovaný text.

Kryptografie /šifrování/

Kryptografie neboli **šifrování** je nauka o metodách utajování smyslu zpráv převodem do podoby, která je čitelná jen se speciální znalostí. Slovo kryptografie pochází z [řečtiny](#) – *kryptós* je skrytý a *gráphein* znamená psát. Někdy je pojem obecněji používán pro vědu o čemkoli spojeném se šiframi jako alternativa k pojmu **kryptologie**. Kryptologie zahrnuje kryptografii a [kryptoanalýzu](#), neboli luštění zašifrovaných zpráv.

Útok postranními kanály

V [kryptografii](#) jsou **útoky postranními kanály** jakékoli útoky, které se na rozdíl od klasické [kryptoanalýzy](#) nesnaží najít teoretické slabiny v matematické struktuře algoritmu, ale pokouší se o zneužití informací, které unikají přímo z fyzické implementace systému během běhu kryptografického algoritmu. Pokud je totiž uniklá informace nějakým způsobem závislá na tajném klíči algoritmu, může tato informace pomoci útočnickovi klíč odhalit. Cílem útoku postranními kanály nemusí být pouze kryptografický klíč, ale například jen informace o tom, jaký algoritmus se pro šifrování používá, jak dlouho trvá vykonání algoritmu nebo jeho části a další fakta.

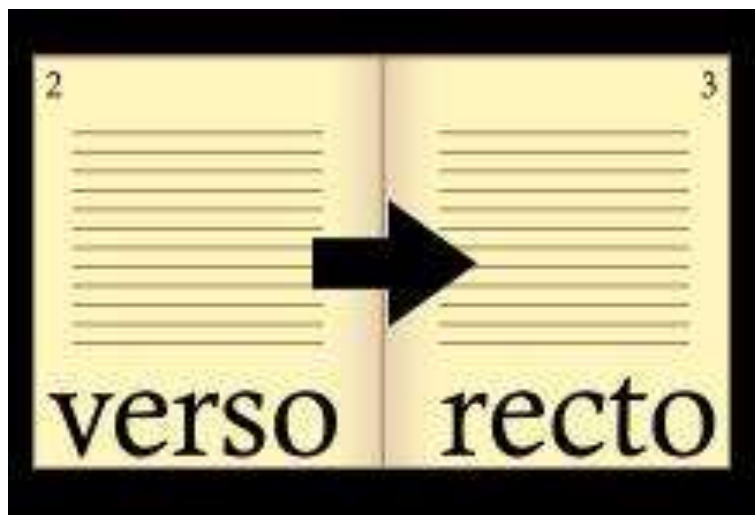
Základní terminologie popisu manuskriptů

- **Listy** (folia) číslovány odpředu dozadu - fx
- **Strany** listu rozlišovány pomocí

Recto - r a verso - v

neboli přední a zadní části listu (líc a rub)

list 1 – **f1**

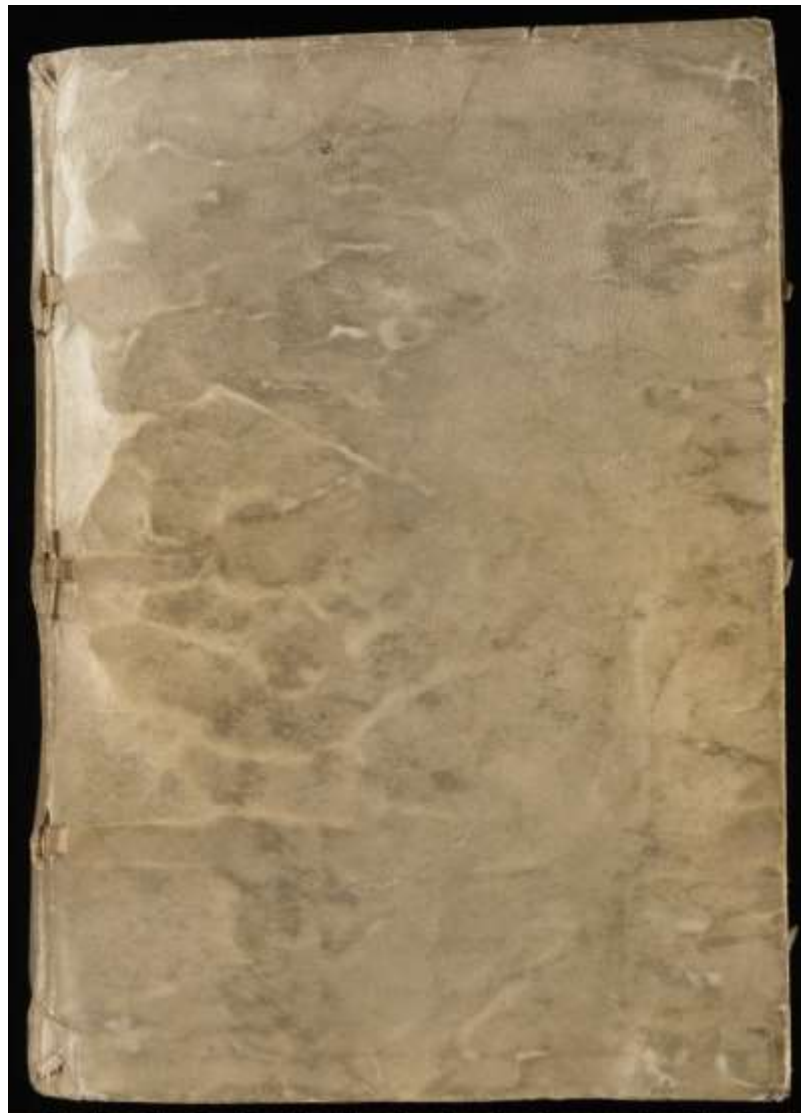
list 2 – **f2**

f1v

f2r

Takto to platí pro knihu psanou odpředu dozadu – zleva doprava (angličtina, čeština a další evropské a jiné jazyky), pro opačně psané knihy (hebrejština, arabština a další) to platí obráceně.

Fyzický popis VM

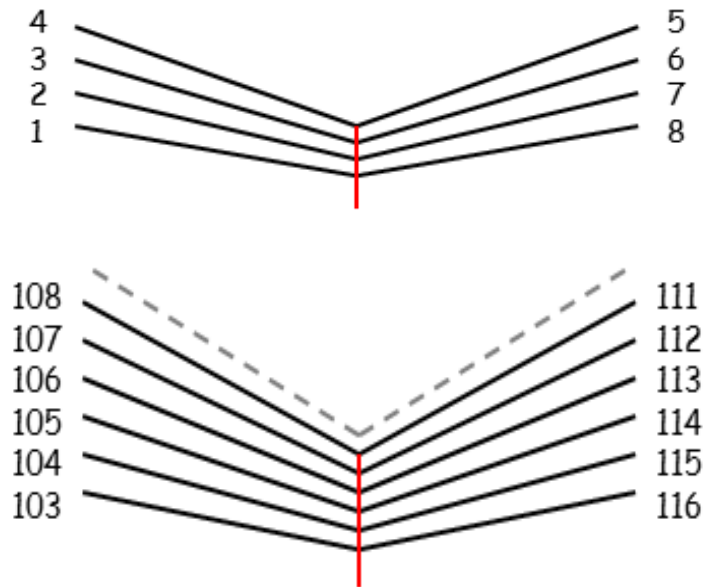

Listy velikosti 6 x 9 palců (15.24 cm x 22,86 cm) – takzvaná osmerka (octavo), VM musel mít minimálně 116 listů dle číslování (poslední strana je f116v) – dochovalo se 102 listů. Listy jsou pergamenové, výjimkou jsou listy vložené vepředu a vzadu při vázání, které jsou papírové.

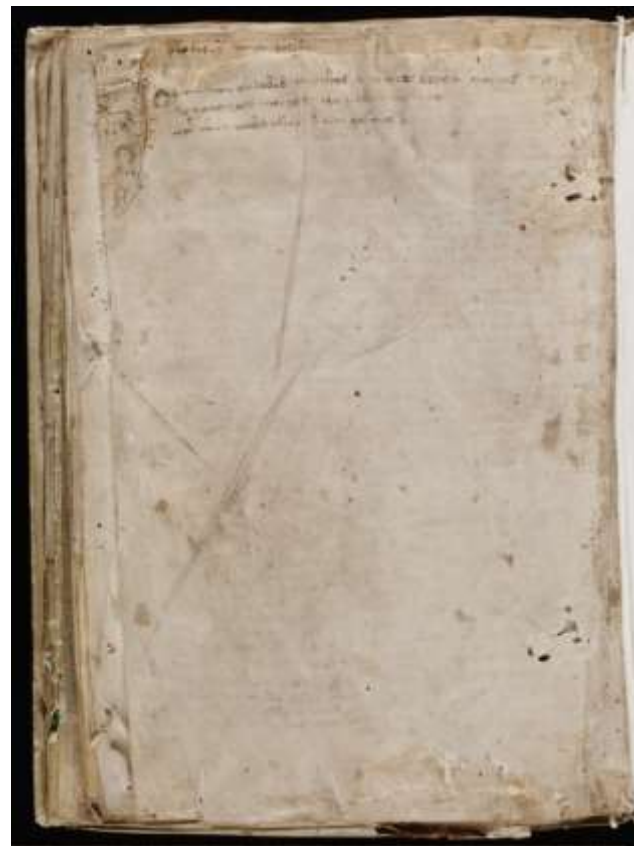

Dva listy jsou vždy dohromady spojeny a vytváří **dvojlisty** (bifolio), které jsou přeloženy uprostřed – standardně velikosti 12 x 9 palců (30.48 x 22.86 cm).

Většinou čtyři takovéto dvojlisty složené na sebe tvoří **složku** (arch, quires, gatherings). VM má však i jednu složka z osmi dvojlistů a více složek o méně dvojlistech (skládané listy). Tento svazek je pak v přehybu prošit ke třem řemínkům a dole i nahoře sešit s vedlejšími složkami – to vytváří vazbu.

Listy ve smyslu skladebných jednotek nemusí mít obvyklé rozměry jednoho listu, ale může se jednat o **skládání listy** (foldouts), které jsou násobkem jednoduchého listu. Většinou jsou skládány na šířku (svislé přehyby), ve VM největší skládaný list má na šířku celkem 4 listy, ale jeden skládaný list je překládán i na výšku (podélné přehyby) a celkem má rozměry 3 x 3 listů.

f85v

Složka 14

f85r

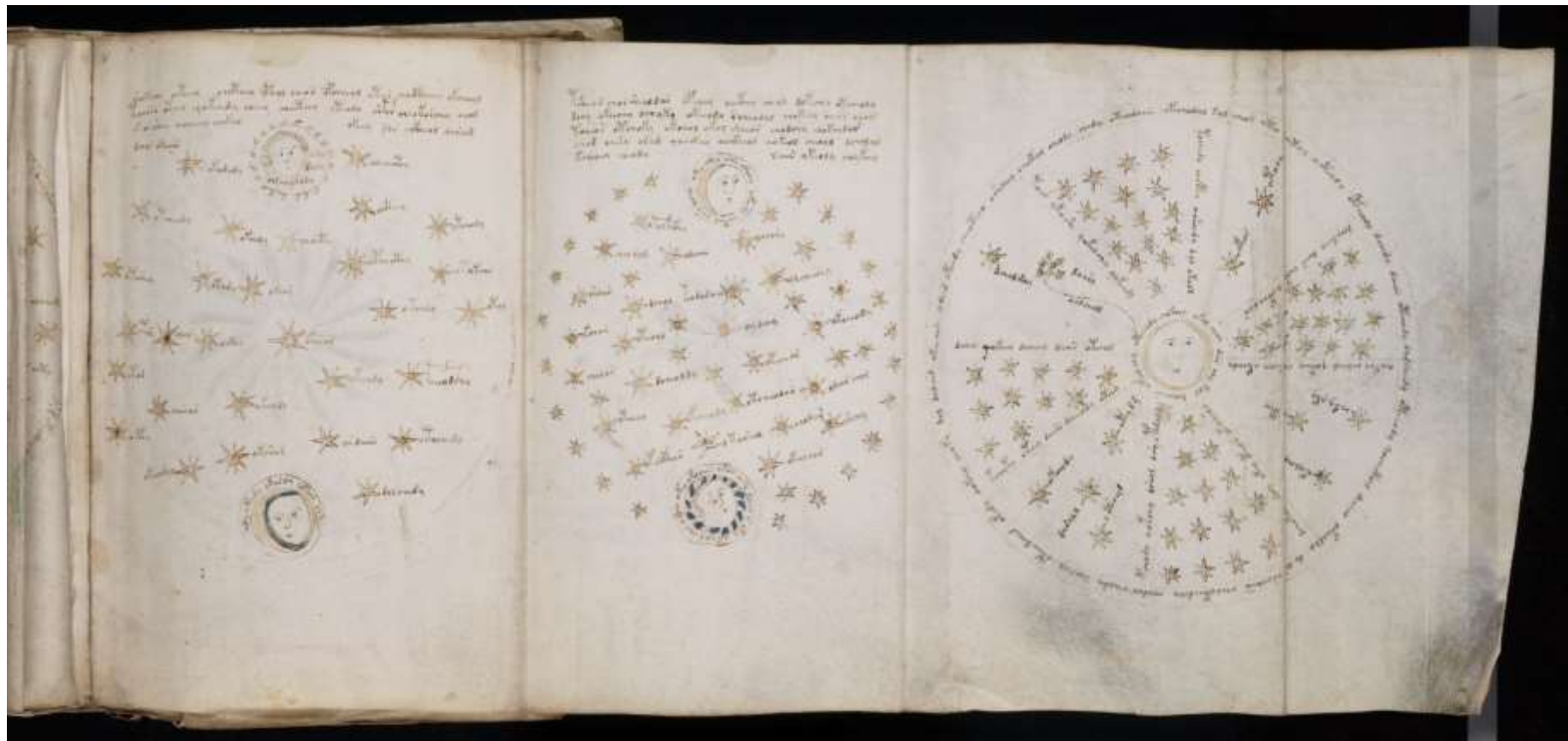

Složka 9 – strana 68v (f68v)

f68r1

f68r2

f68r3

67v2

67v1

68r1

68r2

68r3

67r2

67r1

68v1

68v2

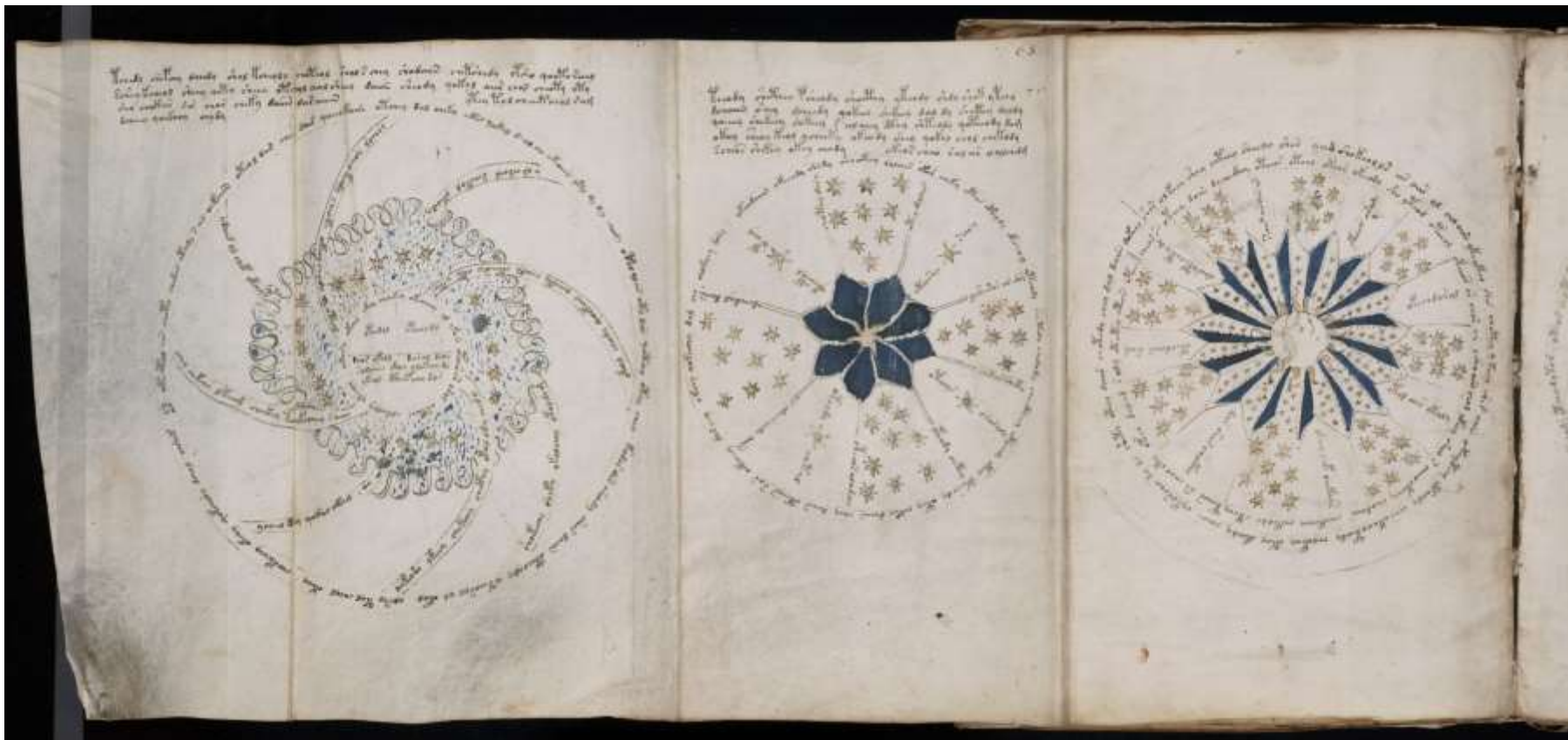
68v3

Složka 9 – strana 68v (f68v)

f68v3

f68v2

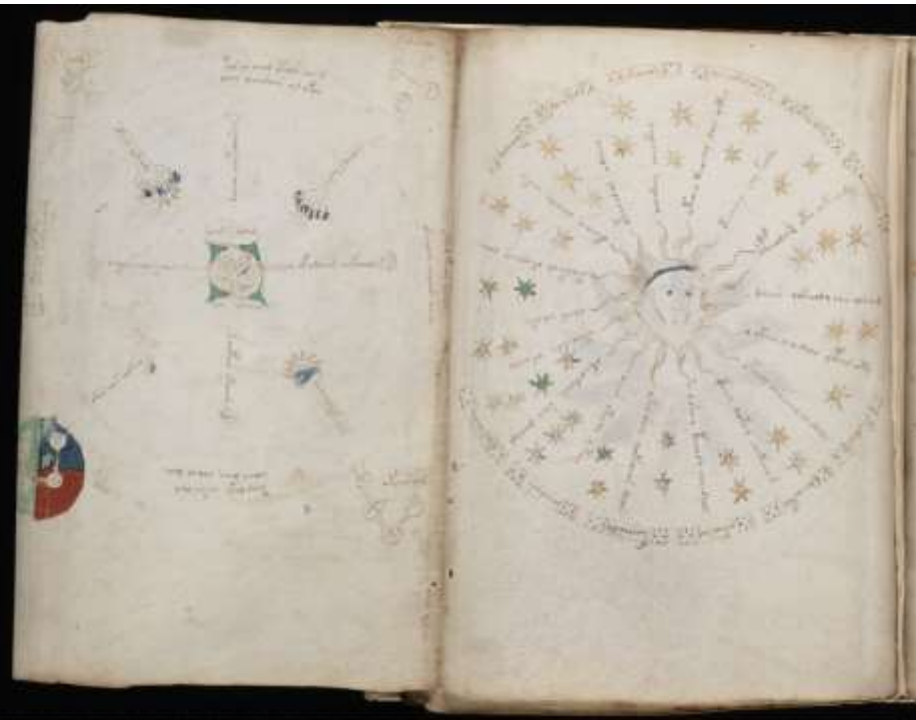
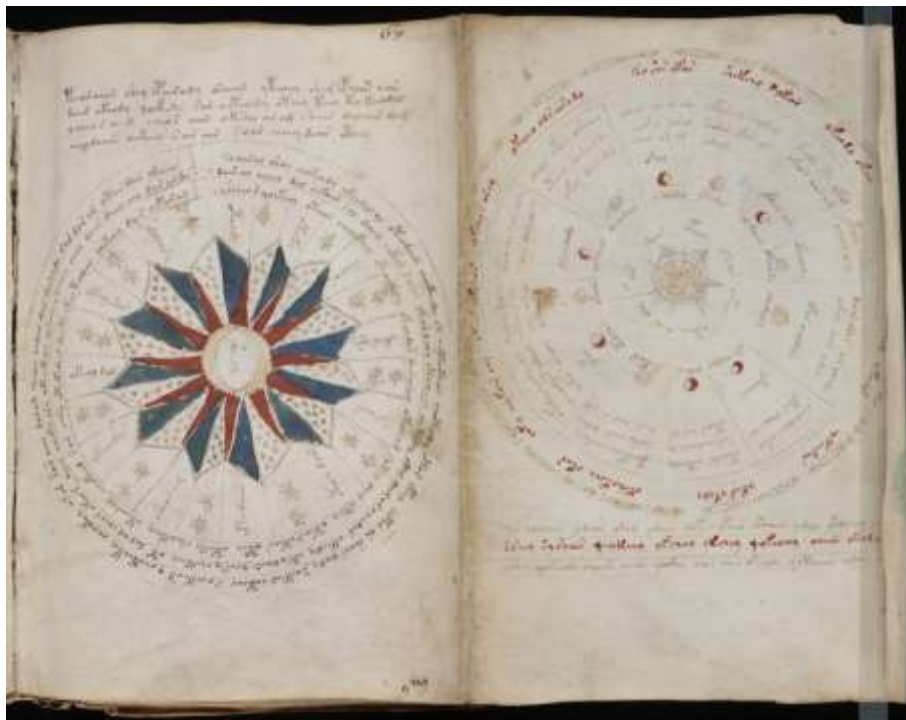
f68v1

Složka 9 – list 67 (f67)

f67r

f67v

Číslování

VM má číslovány listy na lícních stranách (recto). Typ číslování je starý (starý způsob psaní 8) a předpokládá se, že je to očíslování blízké době vzniku – číslováno 1 až 116, některé listy schází.

Jsou také číslovány složky (číslo a 9 či q, někde ještě mezi číslem a 9 je m), dle typu čísel se jedná o starší typ, ale zřejmě nikoli souběžný se vznikem – číslováno 1 až 20, některé schází.

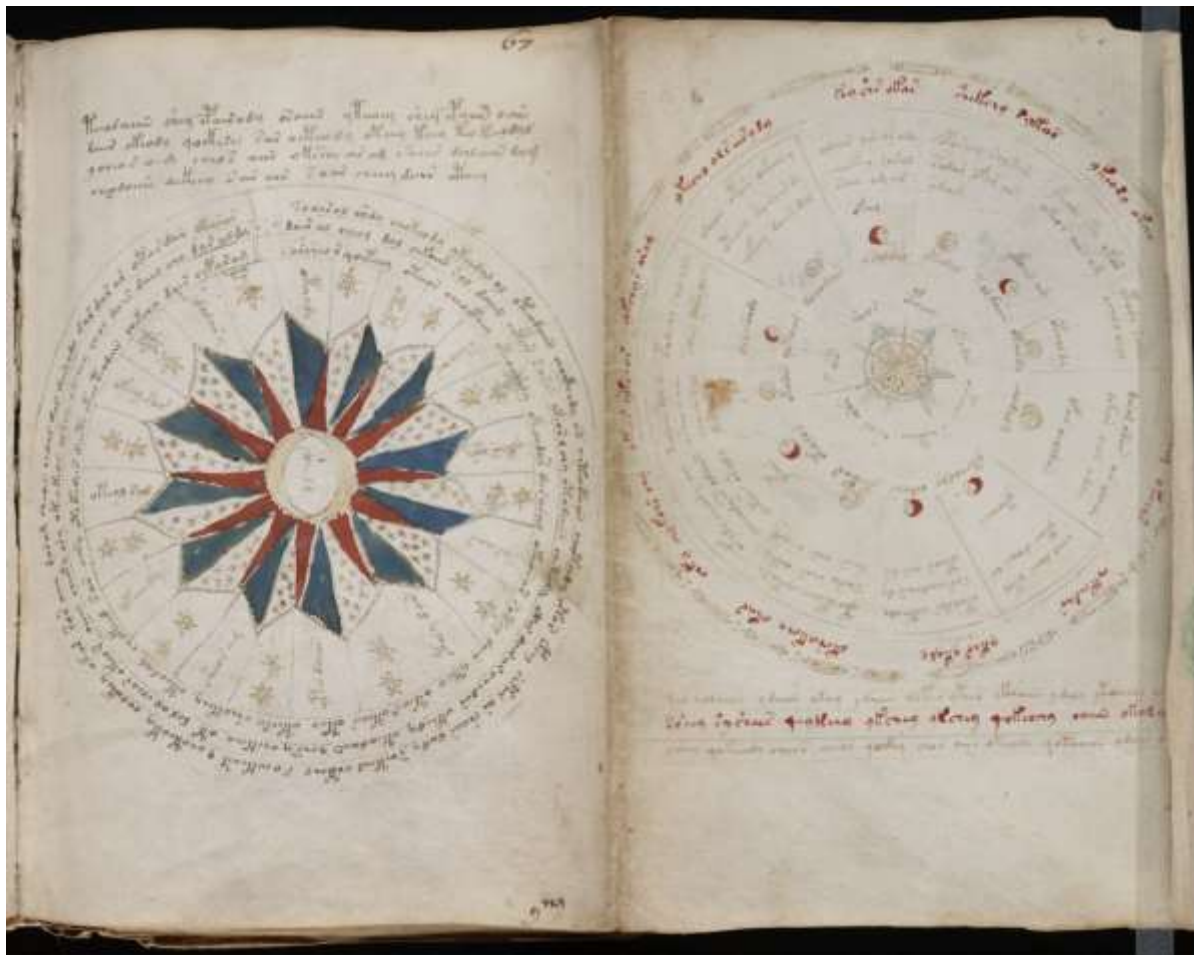
Herbářové ilustrace

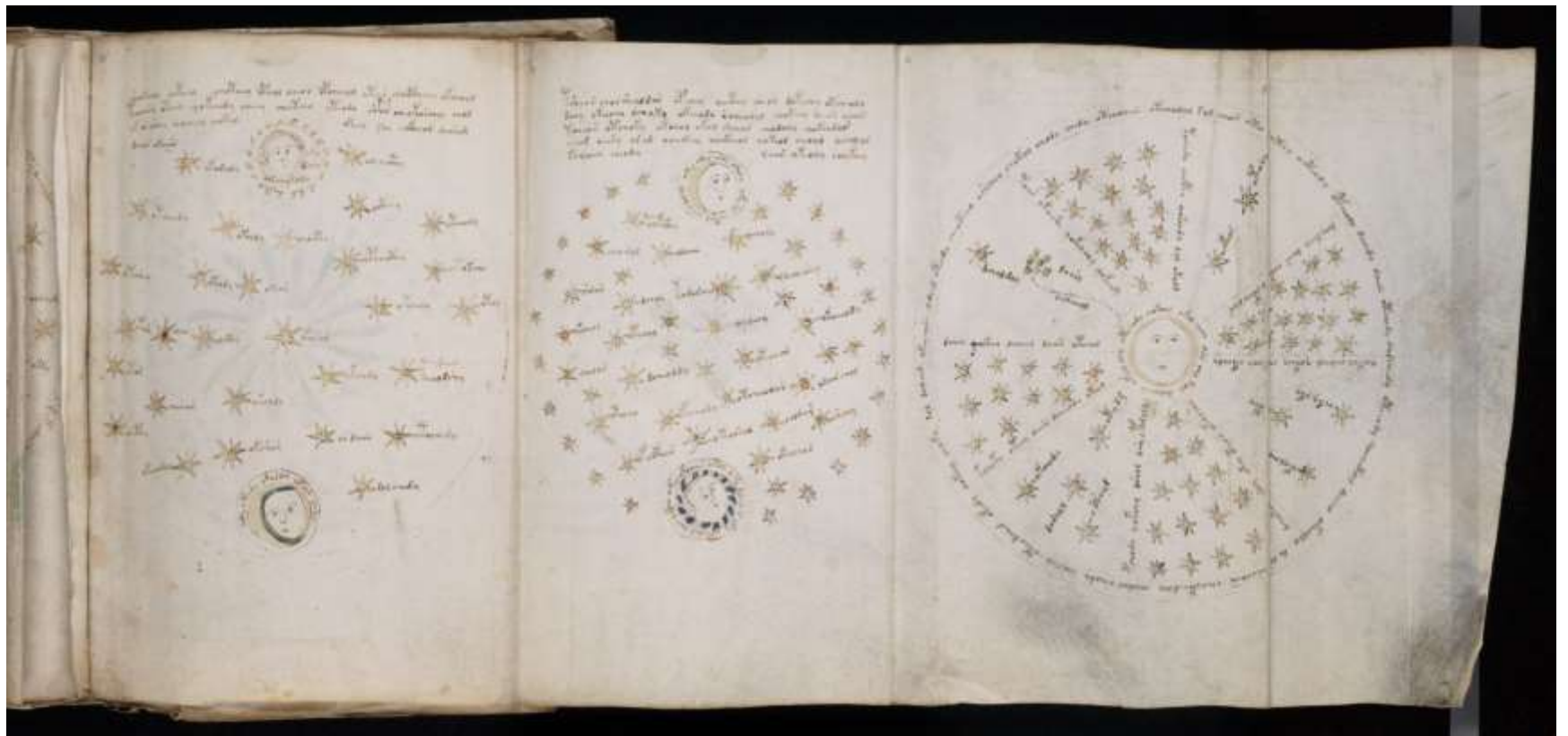
A další rostliny

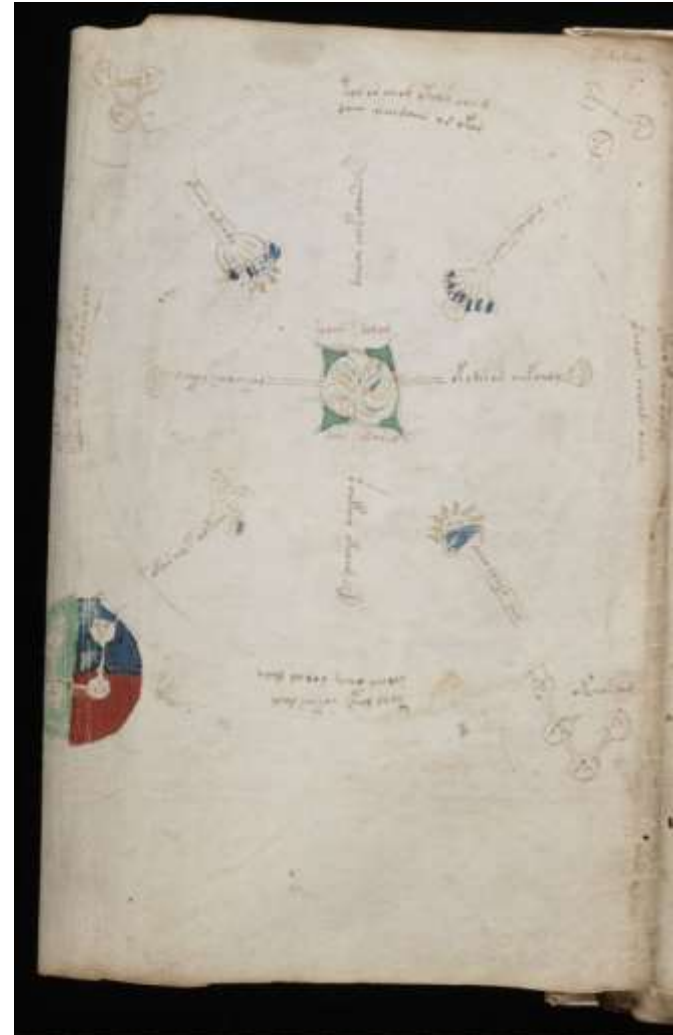
Astronomické ilustrace

A další

Kosmologické ilustrace

A další

Astrologické ilustrace

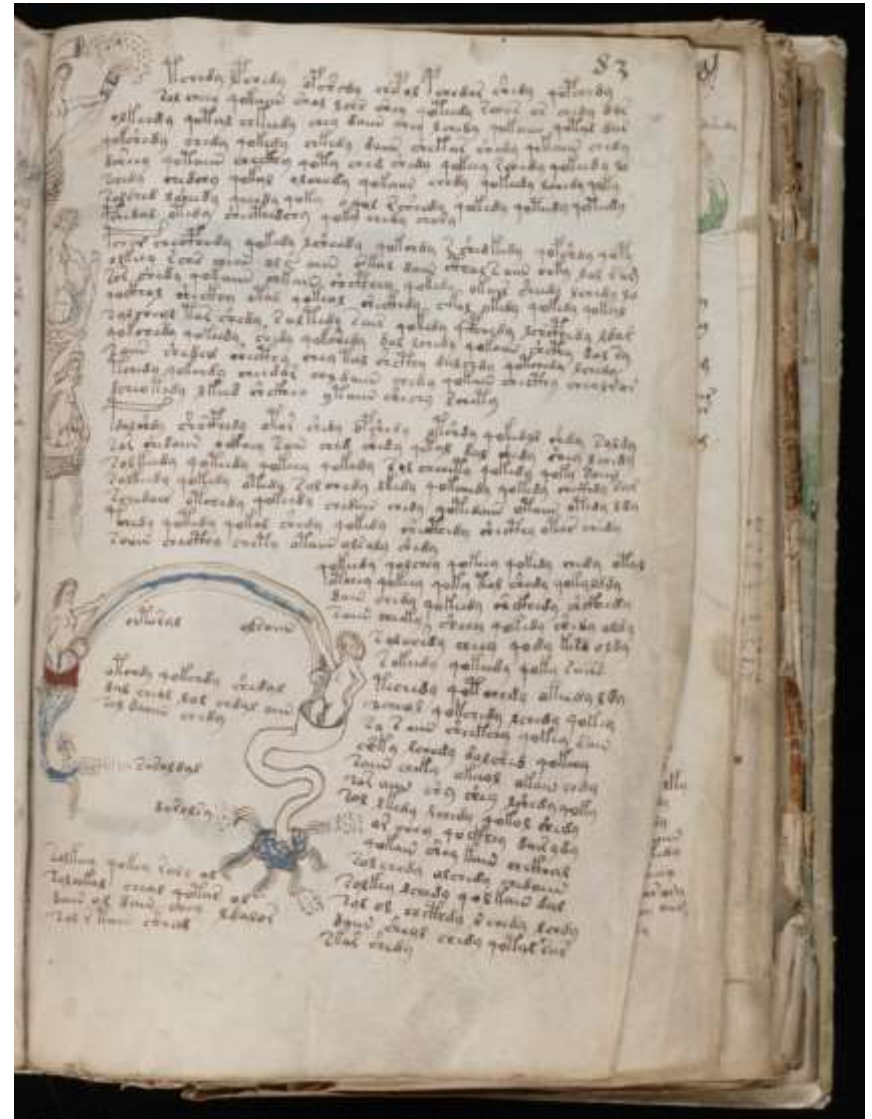
A další

Biologické ilustrace

A další

Farmaceutické ilustrace

A další

Pouze text s úvodní hvězdičkou /recepty/

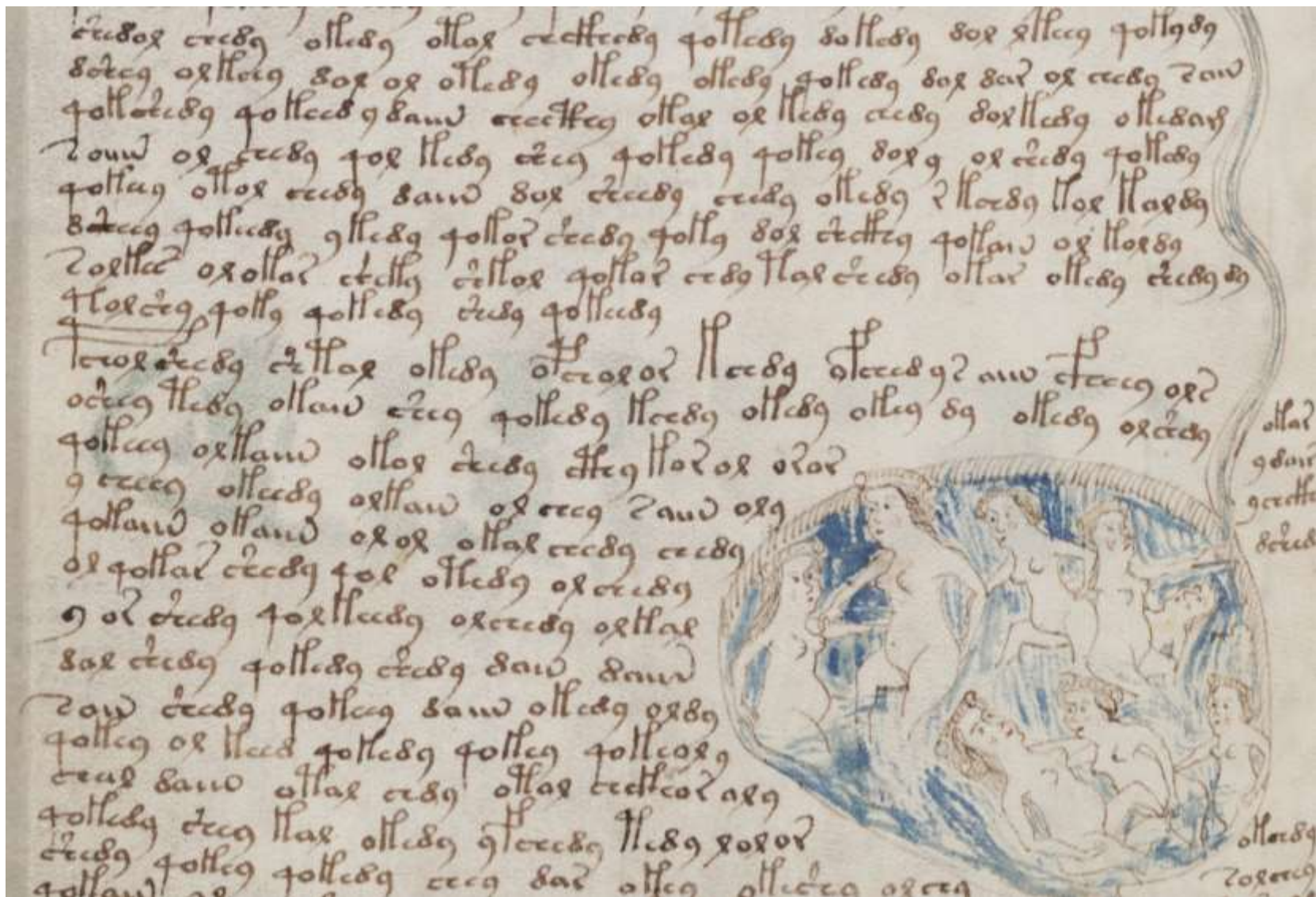

Pouze text

76
[Handwritten text in a medieval script, likely Latin or Old French, with some red ink used for initials or headings. The text is arranged in several columns and includes some marginalia.]

85
[Handwritten text in a medieval script, likely Latin or Old French, with some red ink used for initials or headings. The text is arranged in several columns and includes some marginalia.]

Písmo, jazyk

Konec ?

Ale kdeže, ani ne konec začátku.